Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 7 2 5 3 1 2 1

JESENSKI ROK

FILOZOFIJA

Izpitna pola 1

Petek, 31. avgust 2007 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od petnajstih esejističnih vprašanj odgovorite na **eno**. Pišite v izpitno polo z nalivnikom ali kemičnim svinčnikom. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami. **Osnutek napišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.**

Vsak esej je ovrednoten z 22 točkami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

© RIC 2007

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 vprašanj izberite eno in napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega pristopa, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljih posameznega pogleda**.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Ljubezen je le kemična reakcija v možganih.
2. Razpravljajte o trditvi: Spreminjajo se le pojavi, bistvo pa ostaja nespremenjeno.
3. Razpravljajte o trditvi: Vpraševanje po smislu človeškega življenja je odvečno, saj je smisel natančno določen z bistvom človeka.

VPRAŠANJE SPOZNANJA

4. Razpravljajte o trditvi: Meje med mnenjem in vednostjo ni mogoče natančno določiti.
5. Razpravljajte o trditvi: Znanstvena spoznanja niso objektivna, ker jih ne moremo verificirati.
6. Razpravljajte o trditvi: Teorija, da je resnica ujemanje trditev in dejstev, ima številne šibke točke, a druge teorije resnice jih imajo še več.

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: Uporaba osebe kot sredstva je nemoralna, četudi komu prinaša korist.
8. Razpravljajte o trditvi: Morala je vselej morala neke družbe, ni splošnih moralnih načel, ki bi veljala za vse ljudi.
9. Razpravljajte o trditvi: Če razumemo moralo kot vrsto prepovedi, potem nasprotuje sreči, če pa jo razumemo kot vrsto napotkov za dobro življenje, potem nam pomaga doseči srečo.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: Prava oblast je le absolutna oblast, če je oblast kakor koli omejena, postane neučinkovita.
11. Razpravljajte o trditvi: Le komunistična družba je pravično urejena družba.
12. Razpravljajte o trditvi: Zakoni veljajo le, če se z njimi strinjajo vsi ljudje.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: Splošno veljavnega dokaza za božji obstoj ni.
14. Razpravljajte o trditvi: Bog ni samo idealizirana podoba človeka, je bitnost, ki vse presega, človekove lastnosti mu pripisujemo le, da si ga laže prestavljamo.
15. Razpravljajte o trditvi: Obstoj zla v svetu je morda lahko komu povod za vero v Boga, vendar pa zla v svetu ni mogoče uskladiti z božjim obstojem.

ŠTEVILKA IN NASLOV ESEJA

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN